

Deset godina djelovanja Kulturne udruge Mura

FOTO: BERNADETA BLAZETIN

4. – 5. stranica

Donacije grada Baje

6. stranica

Generalni konzulat RH u Pečuhu pomaže u dostavi pomoći

7. stranica

Dočekanje

11. stranica

Snaga prirode

Priroda uvijek iznova pokazuje svoju snagu i moć, jer u svemiru postoje moćne sile na koje čovječanstvo ne može utjecati. Čovjek se izborio na vrh prehrambenog lanca i misli da novim tehničkim izumima može pokoriti prirodu. Prirodne katastrofe ga upozoravaju koliko je sićušan. Potresi, erupcije vulkana, udar asteroida i komete, poplave, jake oluje, ekstremne temperature i cunamiji tek su dio veličanstvenog spektakla prirode. Postoji nekoliko tipoloških klasifikacija katastrofa, gdje su tri najvažnija aspekta kombinacija prostornog i vremenskog razmjera, opseg razaranja i prirodna sila (kozmička, tektonska, površinska) koja ih uzrokuje. Proučavanja prirodnih katastrofa prisutna su u prirodnim znanostima od njihovog nastanka, ali su relativno nova meta društvenih znanosti. Dugo vremena historiografija slaže kockice potresa u Lisabonu 1755. godine, koji se bilježi kao prva „moderna katastrofa“. Mikropovijesnom rekonstrukcijom se rekonstruiralo uništavanje Pompeja i Herkulaneja uslijed erupcije Vezuva. Izumiranje pračovjeka neki su pak povezali s velikom vulkanskom erupcijom na vulkanskom području Campi Flegrei u južnoj Italiji, koja se dogodila prije gotovo 40 000 godina. Eksploziji kometa prije gotovo 13 000 godina pripisuje se nestanak visoko razvijene američke lovne kulture iz kamenog doba i prepreka razvoja azijskih i europskih kulturnih centara. Pored erupcije vulkana i cunamija koji su uništili kulturu Krete, razlogom pada Egipatskog carstva i Uruka sve više se smatra suša izazvana katastrofom. Chris Turney dao je duhovito i uvjerljivo objašnjenje za početak neolitičke migracije i europske poljoprivredne revolucije, prema njegovom mišljenju, radikalni porast razine mora (od metar i pol) doveo je do gubitka poljoprivrednog zemljišta na Bliskom istoku. Navodno, katastrofa je proizročila i „mračno doba“ helenističke civilizacije u 8. stoljeću pr. Kr., kao i avarsku migraciju. Pojedini pak smatraju da je vulkanska erupcija 535. godine, koja je podijelila Javu i Sumatru, uz naknadne globalne atmosfere katastrofe proizročila prvu epidemiju kuge, avarsku seobu i rađanje država nove Europe. Štoviše, istovremeno se rađaju i nestaju carstva i na američkom kontinentu, a carsko jedinstvo se ponovno uspostavlja u Kini te po prvi put u Koreji.

Prema Stanleyu Ambroseu, svi ljudi koji danas žive potomci su dvije tisuće preživjelih od masivne vulkanske erupcije prije 70 000 godina. *Kristina*

Glasnikov tjedan

U svim ovim potresima, kako tla tako i sustava demokracija i zdravlja koji su do jučer uzimani kao etaloni u životu običnog smrtnika čovjek se teško snalazi. Gledamo nevjerojatne snimke ljudi koji žive na rubu siromaštva, s nešto više od tisuću kuna ili 50 tisuća forinti mirovine, a gledamo i elitu koja grca u mjesečnim primanjima i svim povlasticama o kojima široka javnost nije osviještena. Gledamo sve to preko Facebooka, Instagrama i Twittera. To su mreže koje ukidaju profile predsjedniku na odlasku jedne od najmoćnijih država zemaljske kugle. U trenucima dok prema Capitol Hillu napreduju i u Kongres ulaze ratnim bojama išarani ljudi, pristaše čovjeka koji je zgubio izbore, ovi svemogućci vladari interneta, Facebook, Instagram i Twitter ne reagiraju istih minuta. Razmišljaju. Blokiraju. U nemirima je život izgubilo petoro ljudi, a deseci su ozlijeđeni. Pristaše aktualnog predsjednika Donalda Trumpa sukobili su se sa snagama sigurnosti i upali u zgradu Kongresa za vrijeme sjednice na kojoj je trebala biti potvrđena pobjeda novog američkog predsjednika Joea Bidena, čija će inauguracija biti 18. siječnja.

Povijest će pamtili današnje nasilje na Capitol Hillu, potaknuto aktualnim predsjednikom koji nastavlja neutemeljeno lagati o ishodu izbora kao trenutak velike

sramote za našu naciju, rekao je jedan bivši predsjednik, a drugi dodao kako se na ovaj način izborni rezultati osporavaju u banana-državi, a ne u američkoj demokratskoj republici. Suprotstavljena dva pola američke politike i moći, republikanci i demokrati. Do krajnje netrpeljivosti.

„The Hunger Games“, igre moći i borba za politički položaj koji donosi moć i novac. Pred očima su mi „Igre gladi“, jer me riječ Capitolium odvodi u džavu Panem. Film u kome je tako plastično prikazano stanje vladavine autoriteta koji se svim sredstvima koristi u zadržavanju moći i za luđivanju masa, vođen krilaticom „kruha i igara“.

Tako u tjednu koji je iza nas prva vijest nije bila koronavirus i cjepljenje. A gdje je taj virus? - i nehotice se zapitamo gledajući slike mnoštva ljudi na trgovima i ulicama dalmatinskih gradova, ili na bosanskohercegovačkim skijalištima. Nit-

ko ne nosi masku.

Od ožujka se tlo ne prestaje tresti u Hrvatskoj. Nakon ožujskog zagrebačkog potresa, snažan potres pogodio je jedan od najsiromašnijih dijelova Hrvatske. Dogodio se u 363. danu godine 2020. Izazvao je ogromne štete, očaj i zabrinutost, ali i pokazao kako sustavi sporo djeluju. S druge strane, pokazao je kako ima ljudi spremnih pomoći, pokazao je solidarnost i dobrotu, nesebičnost. Sve smo to saznali preko svemoćnih društvenih mreža. Na njima je svatko sam autor poslane priče. Informativne agencije su reagirale sa satima zakašnjenja. Kaskajući za događanjima. Kao i mnogi drugi, koji su trebali promptno djelovati.

Branka Pavić Blažetin

„Tako u tjednu koji je iza nas prva vijest nije bila koronavirus i cjepljenje.“

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

www.glasnik.hu

Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Čitajte i širite Hrvatski glasnik „oazu hrvatske pisane riječi u Mađarskoj“!

Facebook profil Hrvatski glasnik - dnevni tisak - budite obaviješteni prateći Hrvatski glasnik!

radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati!

Croatia TV - tjedni prilog! Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar

Croatia i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia; Croatia TV!

„Republika Hrvatska i projekti hrvatskih manjinskih zajednica – Spone koje nas povezuju“

Udvostručena potpora s tri na sedam milijuna kuna

U organizaciji Hrvatske matice iseljenika 16. prosinca održana je virtualna konferencija (putem Zoom aplikacije) pod nazivom „Republika Hrvatska i projekti hrvatskih manjinskih zajednica – Spone koje nas povezuju“. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici hrvatskih manjinskih zajednica iz osam zemalja, Austrije, Crne Gore, Italije, Mađarske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Srbije.

Hrvate iz Mađarske predstavljali su predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga.

Poslije pozdravnih riječi ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Mije Marića, državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske Zvonka Milasa i predsjednika Republike Hrvatske Zorana Milanovića skupu se obratio savjetnik s posebnim položajem za hrvatske manjine u Središnjem državnom uredu za Hrvate izvan RH Milan Bošnjak.

Državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske Zvonko Milas istaknuo je: „Kao hrvatska Vlada povećali smo financijska sredstva u 12 europskih država – 2016. godine iznosila su 3 milijuna kuna, a sredstva su sada došla na 7 milijuna, isključivo namijenjenih hrvatskim nacionalnim manjinama.“

Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović pozdravlja skup posebno je istaknuo doprinos hrvatskih manjina razvoju zemalja u kojima žive i povezivanju s Hrvatskom:

„Pripadnici manjinskih hrvatskih zajednica značajno doprinose razvoju zemalja u kojima žive i to mi je drago. Uz takav doprinos djeluju i kao čvrsti most gospodarske, kulturne i političke suradnje s Hrvatskom. Osobito važnim smatram nastaviti sve, pa i diplomatske aktivnosti na jačanju i osnaživanju prava hrvatskih manjina u pojedinim državama, kao i posjete hrvatskim manjinskim zajednicama.“

Specijalni savjetnik za hrvatske manjine pri Središnjem državnom uredu Milan Bošnjak detaljno je govorio o potpori središnjeg državnog ureda programima i projektima hrvatske nacionalne manjine.

Bošnjak je prenio dio iskustava Središnjeg ureda tijekom prethodnih godina koje su stekli radeći na projektima posvećenim

mladima i djeci, učenicima, sportu i zabavi, kulturnim programima, podizanju spomenika, nakladničkoj djelatnosti, književnoj i kazališnoj produkciji, te je posebno istaknuo značaj tri lektorata koji su u posljednje tri godine pokrenuti u Njemačkoj, Novom Sadu i Temišvaru. Hrvatska posebnu važnost pridaje i podupire strateške projekte hrvatskih manjinskih zajednica kao što su Hrvatsko kazalište u Pečuhu, obrazovni centar Miroslava Krležu u Pečuhu, vrtić u Nardi, obnova postojeće zgrade i izgradnja Hrvatske kuće u Subotici te Hrvatske novine u Austriji.

Predstavnici hrvatskih manjinskih zajednica iznijeli su primjere suradnje svojih zajednica s institucijama RH. Posebno su istaknuli važnost ulaganja u infrastrukturu manjinskih udruga i organizacija, stvaranje institucionalne osnove manjinskih zajednica i njihovo kadrovsko jačanje.

Konferenciji su nazočili predsjednik Hrvatskog kulturnog društva u Gradišću Stanko Horvat, urednik Hrvatskih novina Petar Tyran, tajnica HNV Crne Gore Ana Vuksanović, Antonio Sammartino iz Zaklade „Agostina Piccoli“, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj Ivan Guban, glasnogovornik mađarskih Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Rumunjskoj Petar Hategan, predsjednik Hrvatskog demokratskog saveza u Slovačkoj Radoslav Janković, predsjednik Saveza hrvatskih društava u Sloveniji Danino Kutnjak, predsjednica HNV-a Srbije Jasna Vojnić, menadžerica kulturnih aktivnosti Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Katarina Čeliković, načelnica Sektora za pravni položaj, kulturu i obrazovanje Hrvata izvan Republike Hrvatske Dubravka Severinski te voditeljica Matičina Odjela za kulturu Snježana Jurišić. Konferenciju je moderirao rukovoditelj Odjela za hrvatske manjine HMI Marin Knezović.

Branka Pavić Blažetin

Deset godina djelovanja Kulturne udruge Mura

Ako netko u Serdahelu želi pripadati veseloj družini u kojoj se još i govori kajkavski, pjevaju hrvatske popevke i čuvaju stari hrvatski običaji samo se treba učlaniti u Kulturnu udruhu Mura. Udruga je relativno mlada, upravo ove godine proslavlja desetu obljetnicu postojanja. Sve je počelo 2010. godine kada je nekoliko Serdahelaca odlučilo osnovati pjevački zbor s osamnaest članova, nakon čega je ubrzo u cilju njegovanja hrvatske kulture registrirana i civilna udruga pod imenom Kulturna udruga Mura. Iako su u Serdahelu već od 60-ih godina prošlog stoljeća djelovale razne kulturne skupine, ova je mlada udruga sa svojim današnjim članstvom nakon društvenopolitičkih promjena oživjela mjesnu hrvatsku kulturu. Predsjednica udruge je njezina najmlađa članica Anita Doboš, a umjetnička voditeljica učiteljica Marija Vargović, rodnom iz Serdahela. Od prvih proba prošlo je čitavo desetljeće: članovi udruge obljetnicu su htjeli obilježiti ove godine, međutim, zbog pandemije sve je odgođeno za sljedeću godinu. Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ Kulturnoj udruzi Mura 2020. godine dodijelila je priznanje za osobit doprinos u jačanju nacionalnog identiteta serdahelskih Hrvata.

Reorganizacija serdahelskog kulturnog života nakon Drugog svjetskog rata započela je 60-ih godina. U to vrijeme promotori kulture i organizatori kulturnog života uglavnom su bili učitelji. Često su u školskim klupama odrasle podučavali pjevanju, a održavale su se i smotre folklor na koje su se kandidirali kulturni ansambli mnogih hrvatskih sela, pa tako i Serdahela. Od 1975. godine u Serdahelu je djelovala okružna škola koju su pohađala i djeca iz okolnih naselja, a u to vrijeme potaknuta je i ideja osnivanja regionalnog kulturno-umjetničkog društva za mlade. Tako je nastalo Kulturno-umjetničko društvo Pomurje koje je okupljalo članove iz Bečehela, Mlinaraca, Pustare, Sumartona, Serdahela i Kerestura. Voditelj društva bio je učitelj Stipan Blažetin. Repertoar KUD-a obuhvaćao je pjesme, glazbu, folklor i scenske igre, koje su prikazivali na mnogim smotrama diljem naše zemlje (Békéscsaba, Mohač, Pečuh, Koljnof, Kapošvar) i u Hrvatskoj. Godine 1976. godine društvo je sudjelovalo na smotri Međimurske popevke u Nedelišću, a potom na Susretu amaterskih kazališnih družina u Svetom Filipu i Jakovu s dra-

Na predsmotri Međimurske popevke

mom „Morica i Drav“. Do osnutka novog društva koje isključivo okuplja serdahelske članove došlo je 1987., a voditeljica udruge bila je učiteljica Marica Fabić Čerčić. Njen rad također je bio vrlo uspješan, ostvarila je čitav niz nastupa u Hrvatskoj (tadašnjoj Jugoslaviji), Kotoribi, Goričanu, Zagrebu itd. Osim pjesme i plesa u selu su sakupljali i narodne običaje, postavivši na pozornicu

Članovi udruge u serdahelskoj narodnoj nošnji

Izvedba igrokaza „Tri hruslavke“

Muški članovi udruge imaju prekrasan glas, a i pravi su veseljaci: Jožo Petrić, Zoltan Tišler i Štef Mihović

„Serdahelske svate“. Ta ih je koreografija 1995. godine odvela i na Dane hrvatskog amaterskog pučkog teatra u Hercegovac, gdje su osvojili zlatnu masku. Društvo se raspalo nakon dvije godine i uslijedila je dulja pauza, iako je njegovanje hrvatske kulture preuzela formirana Udruga umirovljenika. Godine 2010. sredovječni mještani samoinicijativno su odlučili osnovati kulturnu udrugu i time ponovno oživjeti mjesnu hrvatsku kulturu. Njihovu inicijativu podržala je Mjesna samouprava i Hrvatska samouprava, koje u okviru svojih mogućnosti i danas potpomažu rad udruge čiji su članovi Anita Doboš (predsjednica), Janica Doboš, Janica Tišler, Edita Mihović, Eržika Varga, Ilonka Sekereš, Katica

Bračni par Mihović (Edit i Štef) veliki su zabavljači publike

Grašič, Agica Pinterić, Piroška Benžai, Monika Markan, Marija Vargović (umjetnička voditeljica), Zoltan Tišler, Štef Mihović, Jožo Petrić. Svi su i danas aktivni njegovatelji kajkavske riječi i izvrsni pjevači. Umjetnička voditeljica udruge je umirovljena učiteljica Marija Vargović, rodnom iz Serdahela.

„Iako živim u Velikoj Kaniži veze sa svojim rodnim Serdahelom nikada nisam prekinula: u Serdahelu mi živi jedan dio rodbine, ali ne samo oni, nego i moje „pajdašice“. Članovi udruge su uglavnom moji vršnjaci, lako pronalazimo zajednički jezik. Poznajemo stare hrvatske običaje, jer smo ih u mladosti i doživjeli, a što je meni najdraže, gotovo svi još dobro govore naš kajkavski jezik i upravo zbog toga nije im teško pjevati kajkavske popevke niti postaviti na pozornicu dijalektalni igrokaz. Naše probe su prava terapija za dušu, na njima se puno smijemo kad se prisjećamo starih siromašnih vremena, kako su se naši „starci“ snalazili u raznim poteškoćama, iz čega uvijek izraste neka šaljiva scena. Kroz deset godina smo se toliko sprijateljili da si uzajamno pomažemo i u privatnom životu. Nadamo se da će pandemija uskoro proći i moći ćemo se opet redovito sastajati na probama, jer smo pripreme za obljetnicu već započeli, ali zaustavila nas je pandemija“, rekla je putem telefona umjetnička voditeljica Marija Vargović.

Udruga se prvenstveno bavi pjevanjem te obradom starih kajkavskih običaja i priča koje postavljaju na pozornicu, čime postižu velik uspjeh. Nema u Serdahelu priredbe bez njihovog nastupa, česti su gosti i na programima hrvatskih naselja, susretima pjevačkih zborova te hrvatskim državnim i pomurskim hodočašćima, gdje su u prvim redovima, a u nasmijavanju publike su pravi majstori. Kulturna udruga Mura na Smotri KOTA 2012 dobila je odličnu ocjenu. Članovi udruge svojom aktivnošću i svestranošću pridonose njegovanju hrvatskog jezika i kulture u Serdahelu. Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ na svojoj zadnjoj sjednici odlučila je Kulturnu udrugu Mura 2020. godine nagraditi priznanjem za osobit doprinos u očuvanju hrvatskog identiteta u Serdahelu. Priznanje će se svečano uručiti iduće godine u okviru proslave obljetnice, nakon što se epidemiološka situacija popravi.

beta

Donacije grada Baje među prvima dostavljene na potresom pogođeno područje

Grad Baja bio je među prvima koji su pokrenuli prikupljanje donacija za potresom pogođena naselja u Hrvatskoj. U organizaciju su se uključili Hrvatska samouprava grada Baje i prijateljska naselja iz Hrvatske. Već drugi dan nakon potresa bajska donacija dostavljena je u privremeni centar Hrvatskog crvenog križa u Glini, a narednih dana upućene su dodatne pošiljke.

Još na dan potresa, 29. prosinca, gradonačelnica Baje Klára Nyirati pozvala je sve koji žele pomoći osobama koje su uslijed potresa ostale bez krova i oslonca da sutradan dostave humanitarnu pomoć u hrani i drugim potrepštinama u Bačku palaču kulture. Prema riječima predstojnice kabineta bajske gradonačelnice Vivien Trasszer, ujedno glavne organizatorice prikupljanja pomoći, sutradan od 9 sati neprestano su stizali donatori, pomoć je pristizala doslovce svake minute. Bilo je uistinu dirljivo vidjeti ogromnu količinu donacija. Prikupljeno je preko četrsto paketa namirnica, veliki broj deka, ali i tople odjeće. Prikupljeno je i mnogo toga što nije posebno traženo, ali će zasigurno biti od pomoći, kao što su hrana za bebe i neke higijenske potrepštine. Jedna starija gospođa darovala je pletene kape koje je izradila sama, a jedna djevojčica jednu od svojih omiljenih igračka. Bilo je i nekoliko poduzetnika koji su donirali veću količinu namirnica: Attila Csontos iz Mlina „Júlia“ poklonio je 1100 kilograma brašna, trgovina Szakáll ABC darovala je veću količinu ambalažnog materijala. U prikupljanju pomoći sudjelovale su humanitarne i civilne organizacije, a dobrovoljnim radom uključili su se i brojni građani. Bajskej akciji pridružili su se i žitelji obližnjih bačkih naselja. Tako se već istoga dana tvrtke Baja Marketing Kft. i Hitna služba „Sped Med“, koja je priložila i posebnu donaciju, uputile četiri mala kamiona, odnosno mikrobusa na potresom pogođeno područje u Glinu, Petrinju te kasnije u naselje Nebojan. Dan kasnije, 31. prosinca upućena su još dva vozila s preostalim donacijama u prijateljski grad Požegu.

Zahvaljujući njima pokrenuta je i nova akcija: na njihov poziv javili su se mađarski kuhari i šefovi kuhinja iz Nyíregyháze, koji su ponudili da će otputovati u Hrvatsku kako bi kuhali nastradalim ljudima. Tome je prilagođeno i prikupljanje donacija, pa su prikupljane osnovne namirnice, krumpir, povrće, dimljeni proizvodi, salame, grah, dakle na sve ono od čega se mogu pripremati topli obroci. Kuhari su već u srijedu došli na ugroženo područje i započeli svoje aktivnosti, a narednih dana skuhat će više tisuća toplih obroka. „Obroci su namijenjeni stradalnicima, ljudima koji pomažu u skrbi o stradalima, djelatnicima hitne pomoći, te onima koji rade na otklanjanju ruševina i popravljanju oštećenih domova“, kazala nam je Vivien Trasszer. „Naravno, i dalje planiramo prikupljanje donacija, ali kao što sam naglasila, radimo po etapama, jer pomoć je prava kad je pravovremena.“

Kako je uz ostalo napomenula gradonačelnica Klára Nyirati, najveća je potreba za građevnim materijalom, stoga očekuju donacije bajske poduzetnika i tvrtki koje mogu pomoći. Budući da su mnogi izrazili namjeru donacija, prikupljanje će se nastaviti 31. siječnja između 9 i 12 sati.

Na dan potresa grad se obratio predsjednici Hrvatske samouprave, pitajući je na koji način želi pomoći. „Nismo se još ni osvjestili, a osim grada počeli su se javljati i pojedinci te razne gradske ustanove pa smo već popodne krenuli u organizaciju. Grad nam je bio od velike pomoći, osiguravši mjesto i ljude, a naša

Kuhari i šefovi kuhinja iz Nyíregyháze u Hrvatskoj

zadaca bila je koordiniranje prikupljanja, određivanje onog što je najpotrebnije i što se može vrlo brzo prikupiti, jer najkorisnija je brza pomoć. Moramo se zahvaliti gradu, jer su svi ljudi kao jedno, već prije određenog roka stvorio se dugi red ispred zgrade gdje smo prikupljali donacije“, kazala nam je uz ostalo predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje Angela Šokac Marković. Pridodala je kako su obavili konzultacije s prijateljskim gradom Požegom u Hrvatskoj, pa su slijedili njihov primjer, određivši količinu određenih namirnica i način sastavljanja paketa. Osim toga tražili su deke, kapute, a bajske ljekarne i služba Hitne pomoći prikupili su najpotrebnije lijekove, sprave i pomagala. Kako kaže, to je bila jednokratna pomoć, ali do kraja mjeseca planira se još jedna zajednička donacija s hrvatskim samoupravama, u suradnji sa Samoupravom Bačko-kiškunske županije i parlamentarnim zastupnicima koji su već izrazili želju prikupljanja donacija.

U međuvremenu u organizaciji hrvatskih samouprava donacije su se počele prikupljati i po našim naseljima od Kalače, Dušnoka, do Aljmaša, Kačmara.... Istodobno, novčane donacije za stradale u potresu namijenjene za obnovu doznaju se i na bankovni račun Hrvatske državne samouprave i drugih humanitarnih organizacija.

Novi poziv za donacije u Bačko-kiškunskoj županiji

S pozivom „Pomozite i Vi jednoj obitelji!“, u četvrtak 7. siječnja na zajedničku inicijativu Samouprave Bačko-kiškunske županije i Saveza Hrvata u Mađarskoj pokrenuto je prikupljanje donacija hrane i drugih potrepština za nastradale u potresu. Donacije se prikupljaju 11.-15. siječnja 2021. godine u Kulturnom centru bačkih Hrvata u Baji (Táncsics u. 15), od ponedjeljka do petka između 8 i 16 sati. Akciji su se pridružile i Hrvatske samouprave te naselja Bačko-kiškunske županije.

S.B.

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu pomaže kod dostave humanitarne pomoći žrtvama katastrofalnog potresa u Sisačko-moslavačkoj županiji

U Generalnom konzulatu u Pečuhu u svezi humanitarne pomoći Hrvatskoj održan je koordinacijski sastanak s direktoricom Baranjskog ogranka Mađarskog crvenog križa Renátom Udvaros i počasnim konzulom Finske Györgyom Katorom. Crveni križ Baranjske županije uz potporu finskog počasnog konzula prikupio je vrijednu pomoć (više od 2,5 tone) trajnih prehrambenih proizvoda, vode, sanitarnih sredstava, sredstava za dezinfekciju, pokrivača, produžnih kabela, električnih kuhala i grijalica, a sve u dogovoru s Crvenim križem grada Siska, kojem je pomoć dostavljena 5. siječnja, izjavio je za Hrvatski glasnik generalni konzul Drago Horvat. Generalni konzul Drago Horvat uputio je najiskrenije zahvale gospođi Udvaros i gospodinu Katoru na nesebičnoj pomoći i solidarnosti s hrvatskim narodom te pružio potrebnu logističku podršku oko nesmetanog prelaska granice zbog epidemioloških mjera. Dodao je kako od dana potresa konzulat stoji na raspolaganju svim zainteresiranima koji se u velikom broju raspituju na koji način pomoći. Generalni konzul Drago Horvat najiskrenije se zahvalio gospođi Udvaros i gospodinu Katoru na nesebičnoj pomoći i solidarnosti s hrvatskim narodom.

Branka Pavić Blažetin

U zgradi Gradskog poglavarstva u Pečuhu otvoren ured za civilne udruge i narodnosne samouprave

U zgradi Gradskog poglavarstva u Pečuhu početkom siječnja 2021. godine otvoren je ured za podršku gradskim narodnosnim samoupravama i civilnim udrugama. U Pečuhu djeluje jedanaest narodnosnih samouprava, a jedna od njih je i Hrvatska samouprava Pečuha.

Na posljednjem popisu stanovništva 2011. godine kao pripadnik hrvatske narodnosti izjasnilo se 1922 građana, dok je na izborima za mjesne i narodnosne samouprave 2019. godine u hrvatskom biračkom popisu grada Pečuha bilo 459 birača, od kojih je na glasovanje izašlo njih 285.

Napomenimo kako broj od 1922 pečuških Hrvata predstavlja gotovo trećinu ukupnog broja Hrvata u Baranjskoj županiji. Naime, prema rezultatima popisa stanovništva 2011. godine u Baranjskoj županiji živi ukupno 7185 pripadnika hrvatske narodnosti, što je četvrtina od ukupno 26 774 pripadnika hrvatske narodnosti u Mađarskoj, od čega je 12 471 muškaraca i 14 303 žena.

Svečano otvaranje ureda predviđeno je početkom ožujka, izjavio je zastupnik u gradskom vijeću, narodnosni savjetnik i predsjednik Narodnosnog vijeća Grada Pečuha István Auth. Dodao je kako ured kroz savjetovanje i pružanje pomoći želi jačati prostore okupljanja zajednice, kako civilnih udruga tako i narodnosnih samouprava.

U jednom dijelu ureda bit će otvorena prigodna izložba koja će predstaviti život narodnosti, a Ured će se između ostalog baviti i organizacijom manjinskih programa. Na galeriji će se nalaziti prostorija za sastanke u kojoj se mogu održavati sjednice i razni programi, primjerice jezični tečajevi. Planira se i održavanje kulturnih, kulinarskih i programa za mlade koji mogu doprinijeti gradskoj turističkoj ponudi.

Branka Pavić Blažetin

Donacije za potresom stradala područja prikupili i sigetski Hrvati

Hrvatska samouprava Sigeta, Samouprava grada Sigeta i Njemačka samouprava Sigeta odmah nakon prvih dojava o katastrofalnom potresu koji je zadesio Hrvatsku organizirali su prikupljanje donacija. Pozivu se odazvalo dvjestotinjak građana i velik broj organizacija. Prikupljena su tri mikrobusa pomoći, prehrambenih namirnica, odjeće i higijenskih potrepština, koja je uz pomoć Attila Aschenbrennera, Željka Krmptića i tvrtke Trust Hungary dostavljena na nastradalo područje. Akciji se priključila i sigetska podružnica Mađarskog crvenog križa te Autoškola Siget. Predsjednica Hrvatske samouprave Sigeta Regina Dudaš na društvenim mrežama posebno se zahvalila gradonačelniku Péteru Vassu, zastupnicima gradske samouprave te Anni Pogács, Évi Füredi i Istvánu Ráczu. Dana 3. siječnja donacija je otpremljena u Sisak.

Branka Pavić Blažetin

Obnovljena četiri bunjevačka vitraja garske župne crkve

Zajedničko zalaganje za očuvanje i obnovu sakralne graditeljske baštine

Kako nas je izvijestio predsjednik Hrvatske samouprave Gare Martin Kubatov, završena je obnova četiri bunjevačka vitraja u garskoj župnoj crkvi. Naime, slično drugim višenacionalnim i višejezičnim naseljima, poput Kačmara i Santova, župna crkva, inače orijentirana u smjeru istok-zapad, sukladno stečenim nacionalnim i jezičnim pravima osnivača župe i graditelja crkve podijeljena je na dva dijela. Lijeva, sjeverna strana je bunjevačka, dok desna, južna strana pripada njemačkoj, ili kako u Gari kažu, švapskoj zajednici. Restauracija vitraja, tih „malih“ remek-djela od posebno oslikanih stakala na crkvenim prozorima, povezanih olovnim okvirićima je vrlo zahtjevan posao pa je potrajala više mjeseci, uz troškove od oko 4,5 milijuna forinti. Oni su posvećeni 19. prosinca 2020. godine u okviru narodnosne mise bunjevačkohrvatske zajednice.

Tronacionalno naselje

Tronacionalno naselje prvi se put spominje u darovnici kralja Andrije III. U vrijeme turske vladavine Gara je pripadala somborskoj nahiji. Beogradski biskup Matija Benlić 1669. u Gari je krizmao 156 Hrvata-katolika. Nakon odlaska Turaka selo su naseljavali bunjevački Hrvati. Samostalna župa utemeljena je 1744. godine. Crkva posvećena svetom Ladislavu sagrađena je 1780. godine. Matične knjige vode se od 1735. godine. Sve do 1762. u naselju su živjeli isključivo Hrvati. Nijemci se doseljavaju 1786. godine, a potkraj 18. stoljeća Gara se već bilježi kao njemačko-hrvatsko naselje. Do 1867. školska nastava odvijala se na bunjevačkohrvatskom, a nakon 1878. i na njemačkom i mađarskom jeziku. Prema popisu iz 1890. godine selo je imalo 705 kuća i 4066 stanovnika: 2697 Nijemaca, 1283 Hrvata i 86 Mađara. Samostalna bunjevačka (srpskohrvatska) škola i vrtić otvoreni su 1946. i djelovali su do 1973. godine. Prema popisu iz 2011. godine, kada je ukupan broj stanovnika iznosio 2334, broj pripadnika hrvatske narodnosti bio je 216 (9%). Teško je procijeniti koliko i kako će se taj omjer promijeniti nakon popisa stanovništva u svibnju 2021. godine.

Bogato ukrašena kasnobarokna župna crkva

Prekrasna kasnobarokna župna crkva u Gari posvećena svetom Ladislavu sagrađena je 1780. godine: u više je navrata adaptirana i proširivana, posljednji put 1909. godine, te zasigurno predstavlja jednu od najvećih i najljepših sakralnih građevina u Bačkoj.

Osim dimenzija ističe se i bogato ukrašenim bočnim oltarima, freskama, kipovima, slikama i vitrajima. Upravo zahvaljujući završenim kipovima i slikama, te prekrasnim vitrajima čini dio iznimno vrijedne sakralne baštine bunjevačkih Hrvata, kakvom raspolaže malo koje naselje u Bačkoj, pa i Mađarskoj. Crkveni namještaj, slike i kipovi većinom su s kraja 19., odnosno početka 20. stoljeća. Iako izvana dotjerana, unutarnji dio crkve već odavno čeka sveobuhvatnu obnovu. Manji se popravci obavljaju, ali opsežnija obnova nije bila moguća. Stoga je prije deset godina utemeljena Zaklada za očuvanje graditeljske baštine, između ostalog i očuvanje te obnovu katoličke crkve, kao najvrjednije i najljepše građevine naselja, uz čiju su pomoć već obnovljena dva vitraja.

Jedan od bunjevački vitraja prije...

...i poslije obnove

Trenutak za pjesmu

Bunjevački salaš

sam salaš
bunja prazna
ni buva u njoj
više nema
u karmiću odavno
paučine nema
pod dudom drimaju koraće
mekano
zakuvanu
pilu klape
ničeg nema
ni vaške ne laju
ni zunzare se ne čuju
tek ledina izakuće
bolesno poderana
žednom odžaku
namigiva

Vojislav Sekelj

Garska župna crkva posvećena svetom Ladislavu

Obnova bunjevačkih vitraja

Prema riječima predsjednika Kubatova, izvorna ideja potekla je od Edmonda Bendea, nastavnika hrvatskoga jezika Tukuljske osnovne škole i zastupnika tamošnje Hrvatske samouprave, podrijetlom iz Gare. On se zajedno s garskim župnikom Tiborom Szűcsom u ime župljana obratio Uredu predsjednika Vlade, ukazujući na žalosno stanje župne crkve i predloživši obnovu prekrasnih vitraja, koje je prema crkvenim zapisima 1909. godine izradio majstor Emerich Zeller, a danas se nalaze u prilično oronulom stanju: djelomično su raspukli, oštećeni, čak i slomljeni. Nakon što je molba prosljeđena Fondu „Gábor Bethlen“ za projekt obnove tri bunjevačka vitraja dodijeljena je posebna namjenska potpora od 3,3 milijuna forinti. Naime, obnova jednog vitraja iznosi 1,1 milijun forinti. Zadaća obnove dodijeljena je jednom majstoru iz okolice Budimpešte. Prozori su skinuti i odneseni u radionicu, a nakon obnove koja je trajala tri-četiri mjeseca vraćeni su na mjesto, te predstoje još samo zidarski i završni radovi. Intenzitet potpore je stopostotan, ulaganje vlastitih sredstava nije bilo potrebno.

Nakon poništenja poziva za prijavu kulturnih projekata i objave javnog poziva za investicije u dogovoru s Njemačkom samoupravom prijavljen je projekt obnove po još dva vitraja. Međutim, kako kaže Martin Kubatov, projekt nije odobren, vjerojatno iz razloga što su već ranije dobili sredstva iz istog fonda. Međutim, Edmond Bende je bio uporan, potražili su druge izvore financiranja i djelomično pribavili potrebna sredstva, kojima je Hrvatska samouprava Gare iz svog proračuna pridodala još 400 000 forinti, čime je omogućena i obnova četvrtog vitraja, čiji su troškovi s popustom iznosili 900 000 forinti. Svi novoobnovljeni vitraji nalaze se na bunjevačkoj strani crkve. Za sada još nisu obnovljeni „švapski“ (njemački) vitraji, ali nakon što je i Njemačka samouprava uspjela pribaviti potporu počela je restauracija dva vitraja na „švapskoj“ strani.

Kako nam je uz ostalo rekao jedan od glavnih inicijatora obnove Edmond Bende, župna crkva ima ukupno 20 vitraja, od kojih su sedam dali napraviti garski Bunjevci, devet Nijemci, jedan tadašnji župnik, a jedan prozor ima prozirno staklo, vjerojatno na mjestu izgubljenog ili uništenog vitraja, a o preostala dva nemamo točnih saznanja, jer nemaju nikakve natpise. Obnovu prva tri vitraja iznosom od 3 351 600 forinti iz Fonda „Gábor Bethlen“ financirala je Vlada Mađarske, dok je obnovu četvrtog vitraja s likom svetog Antuna s malim Isusom sufinancirala Hrvatske samouprave Gare s 400 000 forinti, Hrvatska samouprava Tukulje s 250 000 forinti i Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije, također iznosom od 250 000 forinti. Tako su ukupni troškovi obnove četiri vitraja iznosili 4 251 600 forinti.

Vitraje na bunjevačkoj strani dale su napraviti imućnije bunjevačke obitelji, kako vidimo na jednom natpisu i milodarima siro-

mašnog puka, a sada su obnovljeni vitraji sa sljedećim prizorima: „Isus moli na Maslinskoj Gori“, koji su naručili Nikola Karagić i Matija Karagić (u izvornom obliku „Dali su praviti/ Karagić Nikola/ Karagić Mátia“), „Srce Isusovo“, naručitelji: Ivan Gojtan i Manda Peštalić („Gojtán Iván/ Pestality Mándá“), a dva vitraja „Sveti Antun Padovanski s malim Isusom“ (bez natpisa) i „Marija uzima u ruke mrtvo tijelo Isusovo“ naručili su Benco Zomborčević i Pavka Karagić („Dali su praviti/ Benco Zomborcsević/Pavka Karagić“).

Kako bi se nastavilo sa započetim poslom župa je prijavila novi projekt na javni poziv za obnovu sakralne graditeljske baštine, crkva i kapelica. Zatražen je maksimalni iznos od 15 000 000 ft, kojim bi se obnovili i preostali vitraji. Prednost imaju radovi vanjske obnove i očuvanja stanja koji doprinose uljepšavanju naselja. Nažalost, za cjelokupnu obnovu trebalo bi puno više desetaka, možda i stotina milijuna, jer je crkva u prošlosti prokisla. Premda je krov svojevremeno popravljen, ostale su pukotine na stropu i zidovima, oštećene su freske pa se župljani nadaju da će se u budućnosti i to uspjeti obnoviti. Svake godine održavaju se mise na kojima se prikupljaju milodari za crkvu, primjerice početkom godine te za Duhove i druge blagdane.

„Osim vitraja tu su još i prekrasni kipovi i mali oltari darovani za vrijeme i poslije Prvog svjetskoga rata, dijelom kao nakana da se vrati sin, otac, muž ili zet, u znak zahvalnosti zbog povratka ili pak za dušu onih koji se nisu vratili“, kazao nam je Martin Kubatov.

Vjerski život, dvotjedne narodnosne mise i nedostatak svećenika koji govori hrvatski

Uistinu nas raduje obnova, ali nažalost vjerski život i nije baš u najboljoj situaciji. Hrvatska samouprava nastoji sačuvati narodnosne, bunjevačkohrvatske mise, ali nije lako zbog sve manjeg broja vjernika i nedostatka svećenika koji govori hrvatski. Od svog osnutka redovito je organizirala prigodne mise o raznim obljetnicama i blagdanima. Do danas se održavaju hrvatske, ili bolje rečeno narodnosne mise, i to svake druge subote, kada župnik misu služi na mađarskom jeziku, a vjernici čitaju i pjevaju na bunjevačkohrvatskom jeziku. U zimskom radzdbolju mise počinju u 16.30, a u ljetnom u 17.30. Bogu hvala, imaju svog kantora: umirovljeni učitelj i glazbenik Stipan Krekić negdje prije šest-sedam godina preuzeo je kantorsku službu od pokojnog Hanzike Heffnera, koji je desetljećima orguljao i pjevao na tri jezika, pa i na bunjevačkim misama.

Stipan Balatinac

Unutrašnjost garske crkve

Sveta misa za stradale u potresu i njihove obitelji

U nedjelju, 3. siječnja u budimskoj crkvi Rana sv. Franje služila se sveta misa na hrvatskom jeziku za stradale u potresu Hrvatskoj i njihove obitelji. Na misi, koju je prikazao velečasni Vjenceslav Tot, okupilo se sedamdesetak vjernika iz Budimpešte, Erčina i Tukulje.

nije rezultat slučajnosti. Neki znanstvenici naglašavaju kako je svijet nastao po mnoštvu slučajnosti, no takvih je slučajnosti previše! Božja smisao ima lice, krv i meso i ime. Ona se zove Isus. Božja riječ govorila je u Zakonu – deset zapovijedi nisu samo zapovijedi, već su deset Gospodinovih riječi. Ista riječ govorila je i po prorocima. Proroci posreduju Božju riječ, kad govore „ovako govori Gospodin“. U punini vremena Riječ Božja sišla je među nas ljude, kako bi nam pokazala pravi put prema vječnom životu. Zato bi i crkvena propovijed morala posredovati Riječ Božju. Nije slučajno, što se na kraju svakog čitanja doda: Riječ Gospodnja, jer Riječ govori kroz cijelo Sveto pismo. „Otkud onda tolika tama u svijetu? Čemu toliko sukoba, zločina, svađe, ozlojeđenosti i mržnje?“, upitao se velečasni Tot.

Iako je crkva već bila otvorena, ljudi su se ipak okupljali ispred nje. S dubokom nevjericom razgovarali su o razornom potresu u Sisačko-moslavačkoj županiji i njegovim posljedicama. Naravno, prisjetili su se i lanjskog potresa u ožujku, u Zagrebu. Božićno je vrijeme, no Božića kao da nije ni bilo, stravične su ga vijesti iz Hrvatske izbrisale iz ljudske svijesti i utrle put neizvjesnosti. Kad izgubimo voljeno i drago biće ili se događaju nepogode s većim brojem žrtava, pitamo se: zašto? Što su, što smo skrivili Bogu? Zar su u pitanju sukobi, mržnja ili svađe? Na naše pitanje pronašli smo odgovor u propovijedi velečasnog Vjenceslava Tota, koji je istaknuo kako su najvažnija pitanja „odakle dolazim, kamo idem i radi čega sam tu, na svijetu?“ Bog je nas je stvorio jedino radi nas i našeg spasenja. Sam svijet ima svoje fizičke, biološke i kemijske zakonitosti. Dakle,

Pitanje je to koje si i sami često postavljamo. Odgovor je jasan i jednostavan, zato što On duboko poštuje čovjekovu slobodnu volju i daruje mu svoju milost. Na taj način čuva čovjekovo dostojanstvo ali ujedno mu i nudi izbor dobra. Sveti Pavao piše: „Ali gdje postade grijeh većim, tu se milost izli u preizobilju“ (Rimljanima 5, 20). Vjernici su molili za stradale u potresu i njihove obitelji: „Gospodine Isuse, budi blizu svim stradalima u potresu ovih božićnih dana, budi svima snaga i utjeha, a preminulima iskaži svoje milosrdno lice - molimo te“.

Kristina Goher

U AKCIJU PRIKUPLJANJA HUMANITARNE POMOĆI UKLUČILA SE I UDRUGA „NAVIJAČI PROTIV ZLOSTAVLJANJA ŽIVOTINJA“

Ovih dana Hrvatsku je pogodio snažan potres. Kao što smo mogli čitati u vijestima, osim značajne materijalne štete, srušenih ili oštećenih zgrada potres je odnio i ljudske živote. Na smrt prestravljeni voljeni četveronožni članovi obitelji otrčali su u svijet ili zaglibili pod ruševinama. Hrvatske organizacije za zaštitu životinja naporno rade da sve životinje budu na sigurnom. Smatramo da im trebamo pomoći! Zbog toga počinjemo prikupljati humanitarnu pomoć. Kontaktirali smo dvije organizacije za zaštitu životinja u Hrvatskoj koje djeluju na području pogođenom katastrofom. Iznimno su hitne sljedeće donacije: hrana za pse i mačke, konzervirana hrana, brnjice, povoci za pse, transporter za pse i mačke. Donacije se primaju osobno do 29. siječnja 2021. u uredu na adresi Fehérvári út 44, od ponedjeljka do petka između 9 i 17 sati. Donacije možete dostaviti i poštom na sljedeću adresu: Szurkolók az állatkinzások ellen, 1117 Budapest, Fehérvári út 44.

k.g.

SAMOUPIRAVA STOLNOG BIOGRADA DONIRA MILIJUN FORINTI HRVATSKOJ

„Ovih dana nikome nije lako, ali naši hrvatski prijatelji posebno su pogođeni sadašnjom serijom potresa. Dok god možemo, trebamo se uzajamno pomagati, pa će tako Grad Stolni Biograd donirati milijun forinti za pomoć koju prikuplja Hrvatska samouprava Stolnog Biograda, Biskupijski Caritas i Dom za vjeronauk i kulturu „Sv. Stjepan“. Pozivam sve građane i organizacije u Stolnom Biogradu da financijskim i materijalnim donacijama pomognu žrtvama potresa u Hrvatskoj“, objavio je na svom Facebook profilu gradonačelnik Stolnog Biograda dr. András Cser-Palkovics.

k.g.

Spektakularno dočekanje maloga Jezua na petroviskoj „vulici“

U petroviskoj crkvi jur ljeta dugo tradiciju imaju dica da na Badnjak otpodne s prigodnim programom skupa čekaju maloga Jezua. Kako je lani zbog kuge bilo sve neobično, tako je bilo i ov svecani zgoditak umjesto kapele sv. Štefana, premješćen na petrovisku vulicu. Za pozornicu je služio plac pred Kulturnim domom sve dvi kraje zaprtim prostorom, a za publiku je bio označen poluotvoreni trg, pred restoranom Pinka. Pri križanju je najprije jedina petroviska oslica Dana vabila pažnju male dice, a potom su se okol' ognja skupaspravili andjeli i pastiri ter ostali junaki dvojezičnoga spektakla, kojega su školari, od 1. do 8. razreda, zavježbali pod peljanjem školnikovice Klaudije Škrapić i pomoćnic Evelin Škrapić i Barbare Horvath. Sve skupa

Mali igrokazači na kraju spektakla

Oslicu Danu su svi milovali

Pastiri čuvaju oganj

U petroviskom Betlehemu

Božićna igra u noći

37 malih igrokazačev je jačilo i recitalo na ganutljivoj predstavi, a u ulozi Marije smo vidili i čuli prekrasno jačiti Hanu Pauković kot i nje hižnoga druga po spektaklu Jožefa, Vencela Palkovića. U prvom redu ministranti su mogli svako ljeta igrati, ali ovput se je javilo mnoštvo dice za ovu predstavu, ka je s mužikom i poznatimi izvodjači lipe trenutke darovala svim nazočnim. Kad se je začurivati, naglo je pljusnula i godina, a silom prilik je onda skraćen i igrokaz. No to je već gvišno da glavni junaki su uspjeali mnogim polipšati petroviski Sveti večer, onako prethodno, kako je i u jački da se je „med volakom i oslakom na slami i mjestu uskom narodio Spasitelj!“...

Tiho

Prikupljanje donacija u podravskim selima

U podravskim selima Baranjske županije već nakon prve vijesti o razornom potresu koji je pogodio Sisačko-moslavačku županiju počelo je prikupljanje donacija za nastradala područja. Prikupljena pomoć otpremljena je u sigetsku ispostavu Crvenog križa, koji je već u dva navrata u Petrinju dostavio više tona pomoći. Kako piše portal temabaranya.hu, prikupljanje humanitarne pomoći i novčanih donacija se nastavlja. Akciji su se odazvala brojna naselja, među ostalim Fok, Markóc, Bogdása...

Branka Pavić
Blažetin

Foto: ANNA POGÁCS

Martinčani prikupljaju donacije

U organizaciji Mjesne samouprave Martinaca, Hrvatske samouprave Martinaca, KUD-a Martinci i Ženskog pjevačkog zbora Korijeni 9., 12. i 14. siječnja u martinčkom Domu kulture prikupljene su donacije za potresom stradala područja u Republici Hrvatskoj. Prikupljanju su se odazvala i susjedna sela, pa tako i Križevci i Starin, te svi ljudi dobre volje. Kako je rekao martinčaki načelnik Levente Várnai, prikupljenu pomoć će sa svojim prijateljima iz općine Gradi na Markom Ajčekom i Damirom Brdarićem odnijeti osobno u ona naselja kojima je pomoć najpotrebnija.

Foto: KRISTINA GREGES PANDUR

Šomođ i šomođski Hrvati neumorno pomažu

BARČ – Nakon razornog potresa na području središnje Hrvatske, posebice Sisačko-moslavačke županije mađarska Šomođska županija udružila je snage u cilju prikupljanja pomoći nastradalima. Prednjače hrvatske narodnosne samouprave, civilne udruge i pojedinci. Novčane donacije mogu se uplatiti na bankovni račun Hrvatske samouprave Šomođske županije broj 10039007-00313900 s pozivom „Földrengés”, kako bi se jasno vidjelo da je uplata namijenjena žrtvama potresa.

Hrvatska samouprava grada Barča i barčanski KUD Podravina već 29. prosinca pozvali su na prikupljanje humanitarne pomoći nastradalima u Petrinji. Odaziv je bio velik, a donirani su prehrambeni proizvodi, higijenske potrepštine i zaštitna oprema. Prijevoz dva mikrobusa prikupljenih potrepština u Hrvatsku obavio je

Željko Krmpotić. Dana 4. siječnja još jedan mikrobus s donacijama upućen je na potresom zahvaćeno područje s robom koju su prikupili stanovnici koji žive u Barču i okolnim naseljima. Samouprava grada Barča s 100 000 forinti poduprla je nastradale od potresa, izjavila je predsjednica Hrvatska samouprava Šomođske županije, ujedno i predsjednica Hrvatske samouprave Barča Jelica Csende, rekavši kao je nastradalim područjima potreban građevinski materijal, jer je u potresu oštećeno ili uništeno 3 500 stambenih jedinica.

Branka Pavić Blažetin

Foto: JELICA CSENDE

Nagrađeni radovi u sklopu natječaja „Serdahel 650”

„Volim svoje rodno mjesto”

Lilla Bengyeszkov

Ja sam nacrtala Zmajevac. U Zmajevcu su se rodili moj otac, baka, prabaka, pradjed i svi moji pretci s tatine strane. U Zmajevcu mi je najdraža katolička crkva i kuća pored crkve, u kojoj se rodio moj otac.

Ármin Imics

Svaki dan dok putujem autobusom u školu moj pogled privlači crkva „Srce Isusovo”. Visoki toranj, kao da seže do neba. Bio sam puno puta s bakom u ovoj crkvi. Kad u mislima stupim u crkvu odmah su mi pred očima predivan oltar i orgulje.

Martin Szollár

Meni se u Serdahelu najviše sviđa Fedákova kurija. Zgrada je jako lijepa, okoliš je lijepo uređen. U kuriji ima mnogo zanimljivih programa. Svake školske godine na Fašanku učenici naše škole gostuju u Fedákovoj kuriji.

šanku učenici naše škole gostuju u Fedákovoj kuriji.

Laura Maček

Najljepša zgrada u Serdahelu je za mene Fedákova kurija. Moj djed mi je mnogo pričao o Fedákovoj kuriji. On je tamo pohađao osnovnu školu. Lijepu uspomenu ga vežu za nju. Podsjeća me na stara vremena, kada je on bio osnovnoškolac, na nekadašnji izgled zgrade i na to kako su se djeca družila.

Bettina Bakonyi

Ja živim u Letenyi, ali u školu idem u Serdahel. Meni se najviše u ovom selu sviđa crkva. Jako je lijepa i visoka. U njoj smo pogledali izložbu „Serdahel ima 650 godina”. Tada sam detaljnije upoznala crkvu, kipove, orgulje i oltar. Oko crkve je sve bilo zeleno i mirno. Samo se čulo zvono bim... bam...

Vanessza Horváth

Moje rodno selo je Sumarton. Jako volim svoje selo, jer je za mene ono najljepše. Najviše mi se sviđa zavičajna kuća „Naša hiža”. U njoj ima starih, lijepih i vrijednih stvari. Tamo možemo pogledati kako su živjeli naši stari.

Hanna Csicskovicz

Moje rodno selo je Sumarton, ali i Serdahel mi je jako drag. U Serdahelu mi se najviše sviđa crkva. Crkva je visoka, skoro do neba. Toranj vidim kroz prozor, kada sam u školi. Lijepo je građena, a okolica crkve je uređena. To je biser Serdahela. Težak i strog glas zvona javlja nam vrijeme i zove nas u crkvu.

Gréta Székely

Moja mama radi u Fedákovoj kuriji. Svake se godine tamo održava neki kamp. Više puta sam bila u tim kampovima. Među zidovima ove stare zgrade upoznala sam puno prijatelja. Doznala sam iz priča da je vlasnica kurije bila slavna glumica Sára Fedák. Ljudi su u našem selu ponosni što je neko vrijeme živjela u Serdahelu.

Donacija Grada Velike Kaniže

Grad Velika Kaniža uvijek je bio otvoren za suradnju, ima čak dvanaest prijateljskih gradova diljem svijeta, među kojima su naravno i gradovi iz Hrvatske (Čakovec i Koprivnica). Zbog blizine suradnja je najintenzivnija s hrvatskim gradovima, u čemu posebnu ulogu ima i Konzulat Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži. Vodstvo grada Kaniže nakon tragičnog potresa u susjednoj Hrvatskoj odmah je odlučilo u skladu sa svojim mogućnostima pomoći stradalim područjima. U gradskoj vijećnici pomorskoga grada 5. siječnja gradonačelnik Velike Kaniže László Balogh simbolično je predao financijsku pomoć Grada (1 milijun forinti) predstavnicima hrvatske diplomacije, veleposlaniku Republike Hrvatske u Budimpešti dr. Mladenu Andriću i opunomoćenoj ministrici Vesni Njikoš Pečkaj. Događaju su nazočili počasni konzul Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži dr. Atila Kos i državni tajnik Péter Cseresnyés.

Gradonačelnik László Balogh nakon simbolične predaje novčane donacije za naš tjednik je rekao (na mađarskom jeziku): „Hrvati i Mađari i u prošlosti su se uzajamno pomagali, a tako je i danas. Mislim da je prirodno što su Hrvati iz Mađarske bili u „prvim redovima“ kad je trebalo pomoći, ali njima su se ubrzo pridružili i ostali. Smatramo da je već prikupljeno dovoljno humanitarne pomoći, sada treba početi prikupljati novčanu pomoć za obnovu stradalih mjesta. Grad Kaniža, u skladu sa svojim mogućnostima u tome želi biti primjerom, to je jedna mala gesta kojom smo htjeli pokazati našu podršku i suosjećanje“, rekao je gradonačelnik, pridodavši kako će donacije prikupljati i razne gradske zaklade. Veleposlanik dr. Mladen Andrić zahvalio se na pomoći Gradu i svim pojedincima koji su na bilo koji način pomogli stradalima te hrvatskim zajednicama u Pomurju i cijeloj Mađarskoj. „Koliko je to sve tužno, ujedno je

Gosti u Konzulatu R. Hrvatske u Velikoj Kaniži, u ulozi domaćina počasni konzul dr. Atila Kos

predivan osjećaj kako ljudi žele pomoći, sve to pokazuje da Mađarska računa na Hrvatsku i da smo mi zajedno i u takvoj

nevolji i teškim okolnostima. Mađarska Vlada pomaže Hrvatskoj i kroz mehanizme Europske unije, a jednako tako pomaže i bilateralno. Pomoć stiže i na drugim razinama, kao što je Kaniža dala financijsku pomoć i u tako teškim vremenima pandemije, a tu su i organizacije hrvatske nacionalne manjine, zaklade, pojedinci, sve je to velika podrška i hvala svima na tome!“, rekao je veleposlanik Andrić. Počasni konzul dr. Atila Kos također se pridružio riječima zahvale, naglasivši kako je posebno ponosan na žitelje svog rodnog kraja, koji su odmah nakon potresa započeli prikupljati donacije, a ponosan je i na grad Kanižu: smatra da će novčana donacija dati poticaj i drugim gradovima i naseljima. Nakon konferencije u uredu kaniškog konzulata predstavnici diplomacije, državni tajnik, gradonačelnik i predsjednik EGTS-a Regija Mura Ladislav Prekšen zajedno su nazdravili za bolju, zdraviju i uspješniju novu godinu, bez katastrofa i kriza te dobru prekograničnu suradnju.

Beta

Veleposlanik RH u Budimpešti dr. Mladen Andrić, opunomoćena ministrica Vesna Njikoš Pečkaj u društvu gradonačelnika Lászlóa Balogha i počasnog konzula dr. Atila Kosa

„Polnoćnica“ uz betlehemsku svitlost i ćut

Koliko ja pametim, u Petrovom Selu vik se je začela polnoćnica u vanjskoj crkvi točno u polnoći. No krajem prošloga ljeta zavolj koronavirusa nismo znali što će biti s našom svetom mašom ka ima svakako svoj posebni čar i osebujnu poruku vjernikom u toj najlipšoj noći. Štimali smo da tako ćemo hoditi kot i u ostali seli Pinčene doline, kade su stanovnici prez svete maše morali dočekati Badnjak, ali zvanaredna pandemijska situacija je najpr donesla i odlične ideje. Pala je odluka da će Petrovišćani uve-

Na skromnom mjestu svečana maša

Božićna povidajka pred oltarom

čer kol osmi moliti na području TSZ-a (bivše zadruge), koje pak gor ni daleko od crkve. U hangaru med betlehemskimi prilikami su domaćini s biskupskim dopušćenjem skupastali, a teta Anuška Milišić-Horvat u malom lampašu je donesla betlehemsku svitlost ka je dospila iz Austrije u naš kraj. Iako je sve bilo mokro, iako je godina, ki manje caparila, ki jače curila, prik blata gazeći

Ovčnji pogled uz betlehemsku svitlost

došli smo do mjesta. Čudna polnoćnica je započeta pod reflektorom i sa splašenimi ovčicama polag oltara od slame. Oganj je u blizini dost dobro stoplio vjernike, a iz otpodnevna spektakla posudjeni Jožef i Marija, u zipki s malim Jezušom ter pastiri, okružili su duhovnika Tamása Várhelyija. Pod maskami, u držanju daljine, u tihoj svitlosti škurine čudami smo došli svečevati narodjenje Kralja nebeskoga. „U štaglju u jednoj tihoj noći ljudi su se ufali u tom da će Spasitelj dojt. I mi smo došli danas na

neobično mjesto, kade nisu nakinčeni kriskindlini, ždrocamo dim od ognja, neke smače i godina, ali još smo ovde. Jezuš je donesao svitlost na zemlju, sjaj spašenja i zaufanja. Izmaknuli su se strah, dileme i tuga, da nas objami toplina vjere, ufanja i Božje ljubavi. Bogati smo jer je Bog med nami i poručuje: i ti budi sjaj na ovom svitu“, naglasio je petrovski farnik u prodiki, a vjerniki su s gorućim srcem jačili „Lipa j' svitlost, lipa j' svitlost, zvezdice igraju, velika j' radost“....

Tiho

Dio vjernikov u godinastoj svetoj noći

Hrvatska državna samouprava pokreće inicijativu prikupljanja financijske donacije stradalima u potresu u Hrvatskoj. Svoje novčane priloge možete uplatiti na sljedeći račun:

Vlasnik računa: Országos Horvát Önkormányzat

Naziv banke: K&H Bank Zrt.

Adresa banke: 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.

Broj računa: 10402427-00032952-00000009

IBAN: HU40 1040 2427 0003 2952 0000 0009

SWIFT: OKHBHUHB

Opis plaćanja: potres u Hrvatskoj

ZAJEDNO ZA HRVATSKU

